

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Heidelberg Materials Sement Norge avdeling Kjøpsvik

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av konklusjoner knyttet til best tilgjengelige teknikker (BAT) for sementproduksjon av 26. mars 2013 (2013/163/EU), og opplysninger fremkommet under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 14. Denne tillatelsen er ajourført per 8. april 2025 og erstatter tidligere tillatelsesdokumenter.

Hvis den driftsansvarlige¹ ønsker å foreta endringer i driften, råvarer eller innsatsstoffer som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten, og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må den driftsansvarlige i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Heidelberg Materials Sement Norge avdeling Kjøpsvik
Postadresse	Postboks 143 Lilleaker, 0216 Oslo
Org. nummer (bedrift)	973142909
Næringskode og bransje	23.51 Produksjon av sement
Kategori for virksomheten ² /Type virksomhet	3.1 Produksjon av sement, kalk og magnesiumoksid
Beliggenhet/gateadresse	Kjøpsvik
Kommune og fylke	Narvik, Nordland
Lokalisering av anlegg	UTM sone 33, øst: 557200, nord: 7554000

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2001.0105.T	1806.0144.01

Tillatelse første gang gitt: 8. oktober 2001	Tillatelse sist revidert i medhold av fl §18: 30. august 2024	Tillatelse sist endret: 8. april 2025
Harald Sørby seksjonsleder	Oddmund Grønvik sjefingeniør	

¹ I dette dokumentet menes:

virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet

driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

² Jf. forskrift om begrensnng av forurensning av 06.01.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
3	08.04.2025	1 10 16	Nytt deponi for gråberg, Kikviktippen Nytt deponi for gråberg, Kikviktippen Nye frister 16.1 og 16.2, 16.3 utført og fjernes
2	10.09.2024	16	Undersøkelser og utredninger
1	30.08.2024	2.4 3 4 10 12 16	Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt Utslipp til vann Utslipp til luft Deponier for eget avfall Miljøovervåking Undersøkelser og utredninger

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av klinker og sement. Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av inntil 550 000 tonn klinker pr. år.

Tillatelsen gjelder håndtering av 80 000 tonn ordinært avfall årlig. Avfallstyper og mengder er nærmere beskrevet under punkt 8.

Tillatelsen gjelder forurensning fra mottak, lagring og behandling av farlig avfall som krever tillatelse etter avfallsforskriften § 11-6. Tillatelsen gjelder håndtering av 7 000 tonn farlig avfall årlig. Tillatte avfallsfraksjoner og mengder er regulert i punkt 8. Mengden farlig avfall på virksomhetens område skal ikke på noe tidspunkt overstige 5 000 tonn. Grensen gjelder samlet for farlig avfall som lagres i påvente av behandling, farlig avfall som er under behandling og ferdig behandlet farlig avfall.

Tillatelsen gjelder Pæsa-deponi for ordinært avfall (etterdriftsfase), deponi på Sjøkant Gråbergtippen, og Kikviktippen, for inert avfall, som er regulert i punkt 10.

Tillatelsen til deponi Sjøkant Gråbergtipp gjelder en årlig fyllingsmengde på 600 000 tonn med en samlet deponimengde på 13 000 000 m³ for deponiets totale levetid. Deponiet skal avsluttes ca. 2050.

Tillatelsen til deponi Kikviktippen gjelder en årlig fyllingsmengde på 300 000 tonn med en samlet deponimengde på 2 340 000 m³ for deponiets totale levetid. Deponiet skal avsluttes ca. 2050.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning

Den driftsansvarlige plikter å redusere utslippene fra virksomheten så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr

Ved utskifting av utstyr skal det nye utstyret være i samsvar med beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning og annen negativ innvirkning på miljøet. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret gi minst like god beskyttelse for det ytre miljø som teknikkene i den relevante BAT-konklusjonen.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

Den driftsansvarlige skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold skal kunne dokumenteres.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

Utslippsgrenser satt i avfallsforskriften kapittel 10 vedlegg IV skal gjelde.

Forurensningsmyndigheten vil på bakgrunn av ny kunnskap kunne fastsette strengere grenser og/eller krav om målinger.

3.1.2 Diffuse utslipp

En nærmere beskrivelse av eventuelle diffuse utslipp av prioriterte stoffer skal sendes Miljødirektoratet i henhold til punkt 16.

3.1.3 Utslippsreducerende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet.

3.2 Utslippspunkt for prosessavløp fra sjøvannsskrubberen

Prosessavløpsvannet skal føres ut i Tysfjorden/Indre Tysfjorden minst 18 m fra land og til 16 m dyp. Avstanden fra land regnes som horisontal avstand fra strandkanten ved middelvannstand. Utslipppet skal foregå på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig.

Utlegging av utslippsledning eller lignende tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av den kommune der tiltaket skal settes i verk, jf. havne- og farvannsloven³.

3.3 Kjølevann

Kjølevannet skal føres ut i Tysfjorden/Indre Tysfjorden på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og skal ikke medføre temperaturendringer av betydning i resipienten.

Utslippspunktet er lagt til fylling under kai.

Bruk av begroingshindrende midler i kjølevann med utslipp til vann er ikke tillatt.

³ Jf. lov om havner og farvann av 21.06.2019 nr. 70 § 14

4 Utslipp til luft

4.1 Utslippsbegrensninger

4.1.1 Utslipp fra punktkilder

Utslippsgrenser for luft ved normal drift (gjelder ikke ved oppstart og nedkjøling av sementovnen) er angitt i tabell 1. Grensene knyttet til ovnsaktivitet i tabellen er gitt som Nm³, dvs. normalisert til tørr gass, 273,15 K, 101,3 kPa, og 10 % O₂:

Tabell 1: Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger jf. punkt 11.2.

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser		Gjelder fra
		Konsentrasjonsgrense (døgnmiddel)	Maksimalt utslipp per år	
Sementovn, hovedpipe	Støv ¹⁾	20 mg/Nm ³		30.08.2024
Sementovn, hovedpipe	NO _x ¹⁾	500 mg/Nm ³		30.08.2024
Sementovn, hovedpipe	NO _x ¹⁾	450 mg/Nm ³		01.01.2027
Sementovn, hovedpipe	NH ₃ ²⁾	50 mg/Nm ³		30.08.2024
Sementovn, hovedpipe	SO ₂ ¹⁾	50 mg/Nm ³		01.01.2020
Sementovn, hovedpipe	HCl ¹⁾	10 mg/Nm ³	5 tonn	28.05.2013
Sementovn, hovedpipe	HF ¹⁾	1 mg/Nm ³	0,5 tonn	28.05.2013
Sementovn, hovedpipe	TOC ¹⁾	10 mg/Nm ³		28.05.2013
Sementovn, hovedpipe	Hg ²⁾	0,05 mg/Nm ³	5 kg	08.10.2001
Sementovn, hovedpipe	Cd+Tl ²⁾	0,05 mg/Nm ³		08.10.2001
Sementovn, hovedpipe	Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V ²⁾	0,5 mg/Nm ³		08.10.2001
Sementovn, hovedpipe	Dioksiner PCDD/F ²⁾	0,1 ng/Nm ³		08.10.2001

1) Kontinuerlig måling

2) Jf. målekrav i avfallsforskriften kapittel 10 vedlegg II spesielle bestemmelser for sementovner.

Grenseverdien[e] gjelder under normale driftsforhold. Som normale driftsforhold regnes ikke opp- og nedkjøring, lekkasjer, funksjonsfeil på anlegget, plutselig driftsstans eller ved nedleggelse av virksomheten, forutsatt at pliktene til å redusere forurensning så langt som mulig (punkt 2.3), forebyggende vedlikehold (punkt 2.5) og tiltakspunkt, jf. forurensningsloven § 7, er overholdt.

Utslipp av støv fra kullmøll, sement mølle 3, sement mølle 4 og klinkerkjøler skal maksimalt være 20 mg/Nm³ (enten døgnmiddelverdi eller korttidsverdi med måling i minimum en halv time).

Utslipp av støv fra prosesser som knusing av råmaterialer, bruk av transportbånd og heising til råmaterialer, lagring av råmaterialer, klinker og sement, lagring av brenslar samt distribusjonen av den ferdige sement skal maksimalt være 10 mg/Nm³ (korttidsmåling i minimum en halv time).

4.1.1 Diffuse utslipp

En nærmere beskrivelse av eventuelle diffuse utslipp av prioriterte stoffer skal sende Miljødirektoratet i henhold til punkt 16.

4.1.2 Utslippsreducerende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.2 Krav til utslippspunkter

Avgasser fra eksisterende anlegg/prosessenheter tillates ledet ut gjennom utslippssystem med hovedpipe på 82,7 m.o.h med diameter på 2,8 m.

5 Forurensning av grunn, grunnvann og sedimenter

Den driftsansvarlige skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetens område og forurensete sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving i forurenset grunn på virksomhetens område krever tillatelse etter forurensningsloven § 11.

6 Kjemikalier

Den driftsansvarlige plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier som brukes i virksomheten.

7 Støy

Bedriften skal redusere støynivået mest mulig. Målsetning skal i første omgang være å redusere bedriftens bidrag til støy målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved nabobolig som har høyest støybelastning, til under 50 dB(A).

Den driftsansvarlige skal utarbeide to støysonekart for sin virksomhet. Det ene skal vise støyutbredelsen i røde og gule soner, jf. T-1442 kap. 2.2.1, og sendes kommunen og forurensningsmyndigheten. Det andre skal vise hvilke områder som har støynivåer over og under støymålet i tillatelsen og sendes forurensningsmyndigheten. Støysonekartene skal holdes oppdatert.

8 Energi

8.1 Energiledelse

Den driftsansvarlige skal ha et system for energiledelse for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i virksomhetens internkontroll⁴, og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Den driftsansvarlige skal i størst mulig grad sørge for å utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Den driftsansvarlige skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig og/eller medfører uforholdsmessige store omkostninger.

⁴ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

8.3 Bruk av brensel og innsatsstoffer

8.3.1 Klinkerandel

For å redusere forbruket av primærenergi, skal bedriften hele tiden vurdere muligheter for å redusere andelen klinker i ferdig produsert sement.

8.3.2 Brensel

Det kan brukes følgende typer brensel og avfall:

Tabell 2: Brensel som tillates i produksjonsprosess:

Brensel/avfall	Mengde tonn per år
Kull (petcoke, trekull, avfallskull)	75 000
Ordinært avfall Avfallbasert brensel og andre typer brensel som beinmel, fiskefór og treflis Aluminiumoksid, aluminiumholdig filterstøv og jernoksider Bildekk	80 000 20 000
Farlig avfall* Spillolje Peroksider, kabelplast og annet farlig avfall listet i tabell 3	7 000

*) Energiandelen fra farlig avfall skal ikke overskride 40 % av årlig totalt innfyrt effekt.

Tabell 3: Avfall som tillates brukt som brensel er organiske fraksjoner fra følgende avfallskategorier EAL kode: 02, 03, 05, 07, 08, 09, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 19 og 20 (inkludert farlig avfall merket med *)

EAL kode	Avfallstype
02	Avfall fra jordbruk, hagebruk, akvakultur, skogbruk, jakt og fiske samt produksjon og bearbeiding av næringsmidler
03	Avfall fra treindustri og produksjon av plater og møbler, papirmasse, papir og papp/kartong
05	Avfall fra oljeraffinering, rensing av naturgass og pyrolytisk behandling av kull
07	Avfall fra organiske kjemiske prosesser
08	Avfall fra produksjon, bearbeiding, distribusjon og bruk (PBDB) av beleggingsprodukter (malinger, lakker og glassemaljer), klebemidler, tetningsmasser og trykkfarger
09	Avfall fra fotografisk industri
10	Slam fra filter, anodeavfall og partikler og støv
12	Avfall fra forming og fysisk og mekanisk overflatebehandling av metaller og plaststoffer
13	Avfall av oljer og flytende brensel (unntatt matoljer, 05 og 12)
14	Avfall av organiske løsemidler, kjølemidler og drivmidler (unntatt 07 og 08)
15	Avfall av emballasje, absorbenter, tørkekluter, filtreringsmaterialer og vernetøy som ikke er spesifisert andre steder
17	Avfall fra bygge- og rivingsarbeid (herunder overskuddsmasse fra forurensede byggeplasser)

19	Avfall fra avfallsbehandlingsanlegg og eksterne avløpsrensaneanlegg og fra fremstilling av drikkevann og vann til industriell bruk
20	Kommunalt avfall (husholdningsavfall og lignende avfall fra handel, industri og institusjoner) herunder separat innsamlede fraksjoner.

9 Avfall og biprodukt

9.1 Generelle krav

Avfallsforebygging og avfallshåndtering

Den driftsansvarlige skal sørge for følgende prioriteringsrekkefølge for virksomhetens avfallsforebygging og avfallshåndtering:

- a) forebygging
- b) forberedelse til ombruk
- c) materialgjenvinning
- d) annen gjenvinning, f.eks. energiutnytting
- e) sluttbehandling

Den driftsansvarlige kan fravike prioritetsrekkefølgen i første ledd dersom det er berettiget ut fra en avveining av miljøhensyn, ressurs hensyn, hensyn til menneskers helse, teknisk gjennomførbarhet og økonomiske forhold.

Den driftsansvarlige skal dokumentere hvilke vurderinger og tiltak som er gjennomført for å overholde prioritetsrekkefølgen. Dokumentasjonen skal tas vare på i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra forurensningsmyndigheten.

Gjenvinning av avfall hos annen aktør

Dersom avfall bringes til annen aktør for gjenvinning, skal den driftsansvarlige:

- a) dokumentere hvem som mottar avfallet
- b) dokumentere opplysninger fra mottakeren om hvordan avfallet skal gjenvinnes
- c) opplyse mottakeren om innhold i avfallet

Bruk av biprodukt utenfor virksomheten

Dersom biprodukt⁵ brukes utenfor virksomheten, skal den driftsansvarlige:

- a) dokumentere hvem som mottar biproduktet
- b) opplyse mottakeren om innhold i biproduktet

Opplysningene skal tas vare på i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra forurensningsmyndigheten.

⁵ Jf. § 27 i forurensningsloven

9.2 Håndtering av avfall

9.2.1 Mottak av avfall

Den driftsansvarlige skal ha rutiner som inngår i internkontrollen⁶ for å sikre at mottatt farlig avfall er deklarerert eller lovlig importert slik at den videre håndtering kan skje på en forsvarlig måte, jf. avfallsforskriften § 11-12 og § 11-13.

Ved mottak av avfall med usikkert/uavklart innhold skal det gjennomføres prøvetaking og analyse for å klarlegge avfallets sammensetning.

Avfall som ikke kan behandles miljømessig tilfredsstillende ved virksomhetens anlegg, skal leveres til mottaksanlegg med nødvendig tillatelse.

Avfallstyper som kan mottas og mengder som til enhver tid kan lagres fremgår av tabell 2 og 3 og punkt 1.

9.2.2 Generelle krav til håndtering

All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt **Error! Reference source not found.**.

Ved lagring av avfall skal:

- a) den driftsansvarlige ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret
- b) avfallslager være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang, og lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret
- c) avfall som ved samlagring eller sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, lagres med nødvendig avstand

For farlig avfall gjelder i tillegg:

- a) Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 måneder.
- b) Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn.
- c) Farlig avfall skal lagres innendørs og på fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan benyttes dersom den driftsansvarlige kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.
- d) All lagring av flytende farlig avfall skal ha et system som er egnet til å hindre overfylling.
- e) Tanker, bassenger o.l. som inneholder flytende farlig avfall, skal ha overfyllingsvarsel, overfyllingsvern der det er teknisk mulig, og alarm ved utilsiktet nivåreduksjon.

9.2.3 Oversikt over mottatt, lagret og behandlet farlig avfall

Bedriften skal ha et system for å dokumentere alle nødvendige opplysninger for mottak, lagring, behandling og viderelevering av farlig avfall. Ved prøvetaking av avfallet skal analyserapporter inngå i systemet. Opplysninger om mengde farlig avfall på lager til enhver tid og om behandlet mengde avfall skal dokumenteres. Opplysningene skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon. De skal oppbevares i minst 3 år. Opplysningene inngår i egenkontrollrapporteringen, jf. punkt 11.4.

10 Deponier for eget avfall

Pæsa-deponi for ordinært avfall skal drives i henhold til avfallsforskriften kapittel 9 og kravene i denne tillatelsen. Deponi på Gråbergtippen, og Kikviktippen, for inert avfall skal drives i henhold til avfallsforskriften kapittel 17 og kravene i denne tillatelsen.

⁶ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

10.1 Krav til Pæsa-deponi

10.1.1 Kategori

Pæsa-deponi er klassifisert som et deponi for ordinært avfall, deponikategori II i henhold til avfallsforskriften kapittel 9. Det tillates ikke mer deponering i deponiet.

Deponiet ble avsluttet i oktober 2021 (sluttinspeksjon: se inspeksjonsrapporten datert 19.06.2023) og er i etterdriftsfasen.

10.1.2 Avslutning og etterdrift

Etterdrift av deponiet skal følge foreløpig avslutnings- og etterdriftsplan av 19.10.2011, samt eventuelle andre krav som fastsatt av forurensningsmyndigheten. Avslutnings- og etterdriftsplan skal oppdateres.

Bedriften må sende søknad for opphør av etterdriftsfasen.

10.1.3 Overvåking og kontroll i etterdriftsfasen

Bedriften plikter å sørge for vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet så lenge det etter forurensningsmyndighetens vurdering er nødvendig. Hensikten med overvåkningsprogrammet er å dokumentere effekten av sigevannsystemet og eventuell påvirkning på resipienter.

Overvåkningsprogrammet skal omfatte grunnvann, sigevann, setninger og ev. deponigass i deponiet, samt prøvetakings- og analysefrekvens. Overvåkingen skal legges opp slik at eventuelle endringer i utslippsforholdene fra deponiet fanges opp.

10.1.4 Finansiell sikkerhet

Bedriften skal etablere en tilfredsstillende finansiell garanti for å sikre forpliktelsene som følger av denne tillatelsen. Garantibeløpet skal være stort nok til å sikre miljømessig forsvarlig avslutning av deponiet og etterdrift i 30 år.

Bedriften har stilt garanti med Nordea Bank Norge nr. 401-02-0311515-x av 8.12.2011 på NOK 200 000.

Miljødirektoratet tar forbehold om å endre kravet til størrelsen på sikkerheten, herunder stille krav om tilleggsikkerhet, dersom nye opplysninger eller andre forhold tilsier at dette er nødvendig. Miljødirektoratet kan i etterdriftsfasen godkjenne at garantibeløpet reduseres så fremt det dokumenteres at dette vil gi tilfredsstillende sikkerhet for gjenstående kostnader til etterdrift. Virksomheten kan søke om reduksjon i garantibeløpet en gang årlig.

11 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

11.1 Utslippskontroll

Den driftsansvarlige skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann. Dette gjelder utslipp av:

- a) komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i punkt 3.1 og 4.1 i tillatelsen
- b) komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- c) andre komponenter som kan ha miljømessig betydning

For utslipp av komponenter som er regulert i punkt 3.1 og 4.1, skal den driftsansvarlige årlig foreta en vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 11.4.

11.2 Kvalitetssikring av målinger for utslippskontroll

Den driftsansvarlige skal kvalitetssikre målinger, måleutstyr og metoder slik at de gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp. Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Følgende punkter skal oppfylles for å sikre forsvarlig kvalitetssikring av målinger for utslippskontroll:

- a) Målingene skal utføres etter Norsk standard. Dersom norsk standard ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Den driftsansvarlige kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Den driftsansvarlige må i slike tilfeller dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- b) Dersom volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne, skal det brukes akkrediterte laboratorier og tjenester såfremt slike akkrediterte tjenester finnes.
- c) Dersom den driftsansvarlige selv analyserer parametere som er regulert med grenseverdier, skal den delta i sammenlignende laboratorieprøving og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium. Frekvensen skal begrunnes.
- d) Den driftsansvarlige skal jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- e) Måleutstyret skal jevnlig kontrolleres og kalibreres.
- f) Den driftsansvarlige skal vurdere usikkerheten ved alle trinnene i målingene og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå.

11.3 Program for utslippskontroll

Den driftsansvarlige skal ha et program for utslippskontroll som inngår i den dokumenterte internkontrollen⁷.

Programmet skal redegjøre for utslippskontrollen og kvalitetssikringen, jf. punkt 11.1 og 11.2. Programmet skal holdes oppdatert.

11.4 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Den driftsansvarlige skal hvert år innen 1. mars rapportere til forurensningsmyndigheten.

Rapporteringen omfatter all forurensning, avfall, energi og andre miljømessige forhold ved virksomheten.

For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene i punkt 3.1 og 4.1 ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, vil forurensningsmyndigheten ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise og eventuelt strengere grenser.

Dersom virksomheten har overskredet grenseverdier som gjelder under normale driftsforhold, og den driftsansvarlige vil hevde at dette skyldes situasjoner som nevnt i note til tabell under punkt 3.1 og/eller 4.1, må den driftsansvarlige redegjøre nærmere for årsakene.

12 Miljøovervåking

12.1 Overvåking av resipienter

Den driftsansvarlige skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad dette er aktuelt.

⁷ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

12.2 Overvåking etter vannforskriften

Den driftsansvarlige skal overvåke og redegjøre for hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i vannforekomsten. Den skal også vise påvirkning fra virksomhetens tidligere utslipp. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

Overvåkingen skal gjennomføres av uavhengig fagekspertise i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av bedriften selv i samråd med fagekspertisen. Overvåkingsprogrammet skal vise og begrunne hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også framgå av programmet. Ved behov for endring av overvåkingsprogrammet, skal utkast til endringer med begrunnelse sendes forurensningsmyndigheten senest 1. oktober året før undersøkelsene skal gjennomføres.

Bedriften gjennomførte første runden av overvåking av vannforekomsten i 2021. Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på fem år. Dersom bedriftens utslipp eller tilstanden i vannforekomsten endres, kan det bli aktuelt å endre frekvensen for overvåking.

Resultatene fra undersøkelsen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vanmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

12.3 Overvåking av grunn og grunnvann

Forurensningsmyndigheten vil kunne fastsette krav om overvåking av farlige stoffer⁸ i grunn og grunnvann når den driftsansvarlige har sendt rapport.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Grunnforurensning⁹ innen 1. mars året etter at overvåkingen er gjennomført.

13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Miljørisikoanalyse

Den driftsansvarlige plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Den driftsansvarlige skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Den driftsansvarlige skal vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko.

⁸ Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften)

⁹ [Grunnforurensning \(miljodirektoratet.no\)](http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no)

Potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc. og klimaendringer.

13.2 Risikoreduserende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen, jf. punkt **Error! Reference source not found.**, skal den driftsansvarlige, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette risikoreduserende tiltak for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak.

13.3 Beredskap mot akutt forurensning

Den driftsansvarlige skal etablere beredskap med utgangspunkt i den driftsansvarliges miljørisikoanalyse dersom de risikoreduserende tiltakene, jf. punkt 13.2 ikke har redusert risikoen for akutt forurensning¹⁰ til et akseptabelt nivå.

Beredskapen skal være tilpasset den restrisikoen som gjenstår etter at risikoreduserende tiltak er gjennomført¹¹.

Den driftsansvarlige skal etablere en beredskapsorganisasjon med nødvendig mannskap og utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for restrisikoen. En beredskapsplan skal beskrive beredskapens organisering, utstyr, angi responstid og innsatsplaner.

Beredskapen skal øves minst en gang per år.

14 Eierskifte, omdanning mv.

Den driftsansvarlige skal sende melding til forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter at aksjene eller andelene i den driftsansvarlige overdras til ny eier eller den driftsansvarlige får ny eier med bestemmende innflytelse.

Dersom den driftsansvarlige skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller driftsansvaret overføres til ny driftsansvarlig, skal den driftsansvarlige for virksomheten sende melding til forurensningsmyndigheten i god tid før planlagt gjennomføring. Ny driftsansvarlig kan ikke drive i henhold til tillatelsen før forurensningsmyndigheten har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra den nye driftsansvarlige. Tidligere driftsansvarlig er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

15 Nedleggelse og driftsstans

Ved nedleggelse eller driftsstans skal den driftsansvarlige sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr, biprodukter og avfall tas hånd om på forsvarlig måte. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand.

Den driftsansvarlige skal også for nedleggelsesåret rapportere i henhold til punkt 11.4.

¹⁰ Jf § 38 i forurensningsloven

¹¹ Jf § 40 i forurensningsloven

16 Undersøkelser og utredninger

16.1 Utredning av diffuse utslipp

Bedriften skal redegjøre for sine diffuse utslipp til vann og til luft ved å

- kartlegge kilder til diffuse utslipp
- anslå størrelse på det diffuse utslippet per kilde
- anslå hvilke stoffer, herunder prioriterte miljøgifter, disse utslippene kan inneholde. Bedriften skal utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold av de ulike stoffene i utslippene
- foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene

Utredningen skal sendes Miljødirektoratet innen 30.09.2025.

16.2 Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter

Bedriften skal kartlegge/utrede innhold av prioriterte miljøgifter i utslippene. Dette gjelder både punktutslipp og diffuse utslipp. Dersom slike utslipp er påregnelige, skal bedriften utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold (konsentrasjon og mengde) av de aktuelle prioriterte miljøgiftene i utslippene. Hvis dette ikke er mulig, skal bedriften foreta beregninger eller en faglig begrunnet vurdering av innholdet.

Utredningen skal sendes Miljødirektoratet innen 30.09.2025.